

ΕΠΑΙΞΕ ΚΑΙ ΤΟ ΠΟΥΚΑΜΙΣΟ ΤΟΥ !...

Τὴν ἐπομένη τῆς πρωτοχρονιάς μερικά ἀστυνομικά δρογάτα τῆς Βαρσοβίας εἶδαν νὰ τρέχῃ στους δρόμους κάποιοι πολίτες, δάδυμοι, ἐνῶ φυσάτος ἐνός δαιμονιμένος και παγερός ἀέρας και ἐνῶ ἡ θερμοκρασία εἶχε φθάσει τοὺς 12 βαθμοὺς κάτω τοῦ μηδενός. Νομίζοντας οὖν πρόκειται περὶ τρελλοῦ ὀ ἀστυνομικοῦ βοσκυαν νὰ τὸν συλλάβουν και νὰ τὸν μεταφέρουν με αὐτοκίνητον στὴν ἀστυνομία ὅπου τοῦ ἐφόρεσαν ζεστά φρονέματα και τοῦ ἔδωσαν νὰ φάῃ. Ὁ ἀνθρώπος ὅμως ἐκεῖνος - ὁ ὁποῖος ὀνομάζεται Ἰωσήφ Κετζέσκυ και ὁ ὁποῖος δὲν ἦταν καθόλου τρελλός—ἀντί νὰ ἐπιχωρίστη τούς ἀστυνομικούς ζητούσος νὰ φύγῃ ἀμέσως. Καὶ ἐπειδὴ ὁ ἀστυνομός ἐπέμενε νὰ μάθῃ τί τοῦ συμβαίνει ὁ Ἰωσήφ Κετζέσκυ τοῦ διηγήθηκε οὗτι εἶχε πάει σὲ μερικοὺς φίλους του νὰ παίξῃ χαρτιά σὲ κάποιο σπίτι. Ἐκεῖ ἡ τύχη τοῦ φάνηκε πολύ δυσμενής. Ἀφοῦ ἔχασε ὅσα λεπτὰ εἶχε ἐπάνω του, ἔπαιξε τὸ ρολοὶ του, τὸ δαχτυλίδι του, τὰ ρούχα του και τέλος τὸ κουκάμισό του. Τὴν ὄρα ποὺ τὸν βρῆκαν οἱ ἀστυνομικοὶ ἐτρέχε σὲ τὸ σπίτι του, νὰ ξανατυθῆ και νὰ πάρῃ λεφτὰ γιὰ νὰ ξαναγορῆσῃ στὴν πορεία του και νὰ ξαναπαίξῃ με τὴν ἐλπίδα οὗτι θὰ κερδίσει ὅσα εἶχε χάσει!

δύνας, ἔπειτα, στὴς Ἰδιές, στὴν Κεϋλάν, σὲ τὴν Δελχί, σὲ τὴν Ἰνδία, στὴν νῆσο Ἰάβα. Περνῶ νὰ περθῆνα δόση τῆς ἀρηφάντας τὸν κίνδυνον τῶν ἀγρίων θηρίων, και ἀπὸ κεῖ πηγαίνει στὴν Κίνα, τὴνε διασχίζει μέχρι τοῦ Κινεζικοῦ τοίχου. Περνῶ στὰ Ἰαπωνικὰ νησιά, ἀπὸ κεῖ στὴν Ἀμερική, σὲ τὸ Μεξικό, και κατὰ τὸν 1886 γυρίζει στὴν Εὐρώπη. Στὸ Παρίσι σχετίζεται με πλεον γνωστοτέρους ἀρχαιολόγους, πλουτίζει τὸς γνώσεις του και ταξιδεύει στὴν Ἑλλάδα.

***

Ἀπὸ τὸ ἔτος, 1868 ἕως τὸ 1869 περιεδύει τὴν Ἰθάκη γιὰ ν' ἀνακαλύψῃ τὰ ἐρεῖματα τοῦ Ὀδυσσεϊκοῦ μεγάρου, ἔπειτα ὅλη τὴν Πελοπόννησο και τέλος πηγαίνει στὴν Τροία ὅπου ἐνεργεῖ ἀνασκαφὰς με ἱκανοποιητικὰ ἀποτελέσματα. Στὸ σημεῖο αὐτὸ ὁ Σχλίεμαν ἐκφράζεται μ' ἐνθουσιασμό γιὰ τὴ γυναικα τὸν Σοφία, Ἑλληνοῖδα και μάλιστα Ἀθηναία, ἡ ὁποία, φλεγόμενη ἀπὸ τὴν ἴδια λατρεία, τὸν ἐβοήθησε πολύ στὸ μεγάλο του ἔργο.

Ὁ,τι ὅμως ἐδέχασε τὸν Ἐρρίκο Σχλίεμαν εἶναι οἱ ἀνασκαφὰς τῶν Μυκηνῶν, ποὺ ἔφεραν στὸ φῶς τούς ἀνεκτίμητους ἐκείνους θησαυρούς. Μέχρι τῆς ἐποχῆς αὐτῆς (1876) οἱ περισσότεροι ἐπιστῆσαν οὗτι ὁ Ἀγαμέμνων, ἡ Κλυταιμνήστρα κλπ. ἦσαν μῦθοι, πλάσματα τῆς ποιητικῆς φαντασίας τοῦ Ὀμήρου και τῶν τραγικῶν συγγραφέων. Ὁ Γερμανὸς αὐτὸς ἔμπορος, ὁ ἐρασιτέχνης τῆς Ἀρχαιολογίας, ἀνοίξε τούς κόλπους τῆς γῆς, ἐξεσκέπασε τούς τάφους και κατέπληξε τὸν κόσμον.

Ἡ ἀνακάλυψις ἐγένετο κατὰ τὸ τέλος Σεβρίου 1876. Μέσα στὸν λεγόμενον «Περὶβολὸν τῆς ἀγορᾶς» ἀνεκαλύφθησαν 6 τάφοι, γεμάτοι σκελετοὺς, ἀνδρῶν, γυναικῶν, παιδιῶν. Ἐνα ἀπὸ τὰ πτώματα αὐτά, ἐπειδὴ ἦταν καλά βαλσαμωμένο βρέθηκε σχεδὸν ἀπειράχτου. Οἱ ἄρχαῖοι Ἕλληνες νεκροὶ ἔφεραν χρυστὰ στέμματα ἐπὶ κεφαλῆς, χρυσοὺς ζωντῆρες στὴ μέση, σπαθιά κλπ. Βρέθησαν στους γυναικείους σκελετοὺς δαχτυλίδια, σκουλαρίκια, βραχιόλια κλπ. κοσμήματα ἐκτακτῆς τέχνης. Κάθε τάφος ἦταν δόκιμος θησαυροφυλάκιον Τρελλὸς ἀπὸ τὴν χαρὰ του ὁ Σχλίεμαν ἀπήυθνε στὸ Βασίλει Γεώργιο Α' θοιμαβεντικὸ τηλεγράφημα:

«Μεθ' ὑπεράτης χαρᾶς ἀγγέλω πῆ Υ. Μ. οὗτι ἀνεκάλυψα τούς τάφους, οὗς ἡ παράδοσις, ἡ ὁ Πανουσίας γίνονται ἡχώ, ὑπεδίκνευε εἰς τούς κάδους τοῦ Ἀγαμέμνονος, τῆς Κασσάνδρας, τοῦ Εὐρυμέδοντος και τῶν ἀκολουθῶν αὐτῶν, ἀπάντων φρονεθέντων κατὰ τὸ δαιμον ὑπὸ τῆς Κλυταιμνήστρας και τοῦ ἔραστοῦ αὐτῆς Ἀχιλλέου. Εὐρον ἐν τοῖς τάφοις τούτοις μεγίστους θησαυρούς, δυναμένους ἀφ' ἑαυτῶν νὰ πληρώσῃσι μονοσίον, ὅπου ἔσται τὸ θαυμασιώτατον τοῦ κόσμου και τὸ ὁποῖον ἐπὶ αἰῶνας θὰ προσελκύνῃ κατὰ χιλιάδας τούς ξένους. Εἶθε νὰ εὐδοκῆσῃ ὁ Ὑψιστος ὅπως οἱ θησαυροὶ οὗτοι καταστῶσιν ὁ ἀρχογονιαῖος λίθος ἀπείρου ἐθνικοῦ πλοῦτου».

Ὁ Βασίλευς συνεχώρῃ θερμῶς τὸν φιλέλληνα Σχλίεμαν, οἱ ἐφημερίδες ὅλης τῆς γῆς ἔγραψαν τὸν μέγα γεγονός, και ἀπὸ παντοῦ ἐταξιδεύσαν ἀρχαιοφίλοι νὰ θαυμάσουν τὰ εὐρήματα τῶν Μυκηνῶν. Ἦσαν ἕνα ἀπέλειπτο προσκείμενα...

Ὁ Σχλίεμαν ἐκήρυξε παντοῦ οὗτι βρῆκε αὐτὸ τὸ πτώμα τοῦ Ἀγαμέμνονος. Ἐπιτι τοὺς ἄλλος μορφεῖ ἂν ἦταν, ἔλεγε, ὁ ἐπίσημος αὐτὸς νεκρός, ποὺ εἶχε τὴν ὀχι σκεπασμένη με χρυσῆ προσωπίδα, μισανονιμένα τὰ μάτια, μεγαλοπρεπῆ τὴν ἐκφορά, καλὰ συναρμολογημένο τὸ σαγόνι. Τὸ τελευταῖον ἦταν ἀποδείξις οὗτι ἡ δολοφονία Κλυταιμνήστρας ἀμέλῃος ν' ἀποδώσῃ τὸν ὄστατο οὐρανοῦ στὸν δυστυχισμένον ἄντρα τῆς. Κι' ἔπειτα ὁ Σχλίεμαν ἔδειχνε τὸ σπαθί τοῦ μεγάλου νεκροῦ, τὸ «ἀργυρόκλον» ἔρπος τοῦ ἀρχηγοῦ τῆς Τρωικῆς ἐκστρατείας, ὅπως τὸ περιγράφει ὁ Ὀμήρος !... Οἱ θησαυροὶ τῶν Μυκηνῶν μεσερέθησαν στὸ Ἀρχαιολογικὸν Μουσείον τῶν Ἀθηνῶν, ὅπου εἶναι ἐκτεθειμένοι στὸ θαυμασμό τῶν γενεῶν. Ὁ Ἐρρίκος Σχλίεμαν, Ἀθηναῖος πολίτης πιά, ἔχτισε στὰς Ἀθῆνας τὸ γνωστὸν στὴν Ὀδὸν Πανεπιστημίου «Πίλον Μέλαρον» κι' ἐξηκολούθησε τίς ἐρεῖτες τῶν ἀρχαιολογικῶν ἀνακαλύψεων μέχρι τοῦ θανάτου του. Στὴν Ἑλληνικὴ Κοινωνία ἐχώρισε 4 τέκνα: Δύο ἀπὸ τὸν πρώτον γάμο: τὸ Στέργιον και τὴ Νεδέσδα, καὶ δύο ἀπὸ τὸ δεύτερον γάμο τὸν κ. Ἀγαμέμνονα Σχλίεμαν κοί τὴν κυρίαν Ἀνδρομάχην Μελά, τὴ γνοστή Ἀθηναία δέσποινα.

ΞΕΝΟΙ ΠΟΙΗΤΑΙ

Η ΒΡΟΧΕΡΗ ΗΜΕΡΑ

Τοῦ Henry Wadsworth Longfellow

Μονότονη ναι σκοτεινὴ και κρύα εἶν' ἡ μέρα
Πέφτει βροχὴ κι' ἀκούραστη εἶν' ἡ πνοὴ τ' ἀέρος.
Τὸ κλῆμ' ἀκόμα σέρνεται ὀ εὐεῖλια μουχλιασμένα,
Μὰ κάθε φῶσημα σκορπῆ και φύλλα μαυρισμένα.
Και κρύα και μονότονη και ἀκούρα εἶν' ἡ μέρα...

Μονότονη και σκοτεινὴ και κρύα ἡ ζωὴ μου,
Πίπτει βροχὴ κι' ὁ ἀνεμος ταραξίει τὴν ψυχὴ μου.
Οἱ λογισμοί μου σέρνονται σὲ χρόνια περασμένα,
Ἄλλα τὰ δνεῖρα σκορποῦν τῆς γνῶσης περσμένα.
Κι' ἡ μέρες μου μονότονες φαίνονται μ' αὐτὴ μεθ' ἑμοῦ.

Γιὰ λίγο πάψε νὰ βροχῆς, καρδιά μου πονεμένη,
Και τίς ἀπὸ τὰ σύννεφα τὸ φῶς τοῦ ἡλίου βγαίνει,
Τὴ μοῖρα μου δόκλιψη τοῦ κόσμου ἡ μοῖρα μοιάζει,
Σε κάθε ἀνθρώπου τῆ ζωὴ λίγη βροχὴ σταλάζει,
Και κάθε τὴν μῶστον, κρύα, σκοτεινὰ σμῆνη.

ΣΤΗ ΣΤΕΡΝΑ ΤΟΥ SIMRLE

Τοῦ Laurence Hope

«Τὸν κόσμον τὰ μαρτύρια νὰ σ' εἶδον σὴ ζῆ ἡ σου
Κι' ἄμα πῆδανες σὴ φωνάει νὰ κἀνον τὸ κερμὶ σου,
Νὰ σοῦ φροσῆ ὁ γάδαρος σὸ σταβλο σὰ θὰ μπαίη
Και τὴ γυναικα σου νὰ βρῆς με φίλο ἀγκάλιασμένη».

Κάποιος σοφός, σὲς χορημαδῆς τὸν Γοκιο καθιερμένος,
Τ' ἄκουσες κ' ἔτσι μίλησες: «Ἐθῆβαιες κερθιμίνας
Και πειότερο ἡ κατὰρα σου ἤθελαι τὸς κορσῖται,
Ἀντί γι' αὐτὰ, ἂν τεύλεγες χρόνια πολλὰ νὰ ζήσῃ».

Μεταφράσεις τοῦ κ. Στάθη Ἰππλιωτοπούλου

ΑΗΜΩΔΗ ΤΡΑΓΟΥΔΙΑ ΤΗΣ ΗΠΕΙΡΟΥ

Η ΞΕΝΗΤΕΙΑ

I

Ἡ Ξενητεία κι' ἡ ἀβανία ἡ πίκρα κι' ἡ ἀγάπη
τὰ τέσσαρα ζυγιστικὰ ὅλα σ' ἕνα κανόνι...
βαρύτερη ναι ἡ ξενητεία, βαρύτερη ἀπ' τ' ἄλλα...
(δ) ἔξενος σὰν τόρμημον ποιεῖ σὴν ξενητεία γρηξίει...
τοῦ ξένου ὅς τον ξενητεία κι' ὀρωσότητα μὴν τοῦ δίνεις.
ἡ ἀρρώστια θέλει στρεῖματα, θέλει προσοκεφαλαρία,
θέλει τὴ μάνα σὸ πλενός, τ' ἀδέρφια τὸν κεράλι,
θέλει και τὴ γυναικα τον νὰ τὸν σουργατῆσαι...
— Ἄντρα, μὴ θέλεις τίποτε ἐδῶ στὰ ξένα ποιεῖσαι ;

Η ΜΑΡΩ

II

Τρεῖς σῖνερα σκῶνονταν νὰ τρεῖ ἀράδα-ἀράδα:
τὸ πρώτο σπείρει τὴ βροχὴ, τὸ δεύτερο χαλοῖ,
τὸ τρίτο τὸ καλύτερο σπείρει μαργαριτάρια...
Στὸς κάμπους ὀρχεῖ τὴ βροχὴ και στὰ βουνὰ χαλάει,
Στὴς λυγερῆς τὸν ὄροσῶ ὀρχεῖ μαργαριτάρια...
Κι' ἡ Μάρω μ' τὴ μάνα τῆς σιταί πᾶν νὰ σπείρουν...
Κι' ἀνάγια, ἀνάγια τόρμηχαν νὰ μὴ δσοφωτῶσῃ,
κι' ἐκείνο δσοφωτῶσῃ και θερμομὸς δὲν ἔχει !...
Παισιόδ' τὸ βοτάνιαν, βεζῆρητες ἰδιωνίαν
κι' ἡ Μάρω μ' τὴ εῶκα τῆς τοῖγρου ἀπὸ τάλωνι.
Κι' ἡ μάνα τῆς τῆς ἔλεγε νι' ἡ μάνα τῆς τῆς λέγει :
— Μάρω μ' μὴν κουργατῆσαι κα' μὴ σ' καίει ὁ γῆλος...
— ἔγω τὸν ἤλιο ἀγαπῶ κι' ὁ κουργατῆσαι μ' θέρρει,
μάνα μ' τὸν πρώτον λυγιστῆ ἄντρα θὰ τόνε πάγω...
— Κόρη μ' ὁ πρώτος λυγιστῆς πολλὴ προκία γυρεῖνι,
γυρεῖνι μῶλους δαδέκα μῶλους τοὺς μιλωνάδες,
χαλεῖνι ἀμπέλια ἀπύρηνη μῶλους τοὺς τρυγητάδες,
χαλεῖνι πῶστη προβάτα και τὸ γρηγῆρι γίδες !...
— Σὰν τὰ χαλεῖνι, ὅστος τὰ !.., καλὸς εἶν' ἂς τὰ πάρη !...